

Šolske potrebsčine Marija Tičar

vseh vrst priporoča cenj. učiteljstvu in sl. šolskim vodstvom

trgovina s papirjem in galanterijo
Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 26
(nasproti „Zlate kaplje“)

Zaloga Grubbauerjevih in Slatnar-
jevih zvezkov ter vseh priprav za
obratno-nadaljevalne šole.

Cene nizke!

Postrežba točna!

priključni nepriljena konverzacija. Po-
vabljeni so vsi inteligenti, ki se pečajo s
slovanskim vprašanjem. Klub »Slavia«
nam je prepustil brezplačno krasno dvo-
rano v hotelu »Victoria« (Jungmanova
ulica). Ker je število udeležencev ome-
jeno, imajo pristop le člani »Slov. od-
bora« in povabljeni. Za Slovence daje
legitimacije (brezplačno) tov. Reisman v
»Adriji«. Kral. Vinohrady, Halkova ulica
št. 12, III.

»Otroci, kadar zapustite šolo, ne za-
bite nemškega Schulvereina!« (Kinder,
wenn ihr aus der Schule entlassen wer-
det, vergesst nicht des Deutschen Schul-
vereines!) tako stoji z mastnimi črkami
napisano na steni Schulvereins šole v
Vodičji vasi na Koroškem, ki je bila usta-
novljena proti nameravani CM šoli in za-
haja vanjo 90 odstotkov slovenskih otrok.
— Ta šola, ki nosi napis »Rosegger Schu-
le«, je dobila takoj svoj lasti okoliš in jo
mora vzdrževati občina, oziroma dežela.
— Ne z isto, ampak s tisočkrat večjo pra-
vico bi smela klicati naša šolska družba
njim, ki so obiskovali njene šole, uživali
nje dobrote in prejeli od nje največ: ohrani-
tevit svoje narodnosti.

Velikodušna oporoka. V Kostelcu pri
Plznu umrl tvornikar J. Morovec je vo-
lil mestni občini svojo 400.000 K vredno
hišo, da se ustanovi okrajna bolnišnica;
nadalje je volil 50.000 K za prezidavo hiše
in 200.000 K za vzdrževanje bolnišnice.
Nadalje je volil Morovec 5000 K za neko
dijaško ustanovo, 10.000 kron pa ubožnim
obrnikom.

Nove avstrijske znamke. V kratkem
dobimo v Avstriji nove poštne znamke,
s katerimi namerava poštna uprava pri-
hraniti 10.000 K. Dosedanje znamke so
bile namreč natisnjene na svetlem papirju,
nove se pa natisnejo na navadnem. Izpre-
meni se deloma tudi barva posameznih
znamk. Dosedanja 50vinarska znamka se
popolnoma opusti, namesto nje se pa
uvede nova znamka po 72 vinarjev, ki je
potrebna za zavojni promet.

Spoznanje vnetja slepiča (apendicite)
se opira na štiri točne, zanesljive znake:
1. nenadna bolečina v spodnjem delu de-
snega trebuha med popkom in kolkom;
2. nenavadna vročina (Fieber); 3. slabost
in bljuvanje; 4. na spodnji del desnega
trebuha omejena napetost trebušnih mi-
šic, da se čuti trehtrd kakor deska. To
četverico znakov naj vsakdo v korist
zdravja neizbrisno obdrži v spominu!

Pasjo razstavo otvorijo na Dunaju
dne 12. aprila. Trajala bo dva dni. —
Razstavljene bodo vse pasje vrste; po-
sebnost lepi psi bodo obdarovani. Kdaj pri-
dejo na vrsto Krekovi — psi za plotom?

Primerna novost pri poštni hranilni-
ci. Urad poštne hranilnice na Dunaju je
ukrenil, da bo možno z enim samim nalo-
gom nakazovalno izplačilo, ki se ponavljajo
periodično, a le s pogojem, da se izplača-
jejo vedno v istem znesku, istemu prejem-
niku in istega dne v mesecu, pri izplačilu
pa ni nikake razlike, če se vsi mesečno
ali vsak drugi mesec ali pa vsake četrti
leta enkrat ter če se izplača v gotovini
ali pa pripiše lastniku računa v dobro.
Nalog se daje navadno s čekom, in po-
štnohranilnični urad ga bo izvrševal red-
no do preklica. Če bi pa naročilo prišlo
na nedeljo, se izvrši šele naslednji dan.
Izvršitev bo vselej izkazana v običnem
posnetku. Da je nalog preklican, se bo
lastniku računa pismeno javilo. Seveda
sme urad tako vrsto izplačevanja odklo-
niti ali pa ustaviti, če ima zato vzroke.
Ta nov način poštne hranilnične pro-
meta je že uveden, in urad daje potrebna
pojasnila.

Iz Sarajeva nam poročajo: Šole so
se zopet začele odpirati — upati je, da se
ohrani mir — vojaštva je še povsod mno-
go — vendar se že rezervisti vračajo dom-
ov. Splošno mnenje je, da je za sedaj
vojna nevarnost prestana, kar je sreča za
vse ljudstvo tostran in onostran Drine.

Zveza slovanskih akademij. Dogovori
za osnutje zveze slovanskih akademij so
bili zaradi vojnih dogodkov na Balkanu
in splošne napetosti nekoliko zastali. Za
sedaj je zagotovljeno skupno delo vseh
slovanskih akademij, izvzemši krakovsko.
V bodočo zvezo vstopijo: Ruska akademi-
ja znanosti in Peterburg (zgodovinski in
slovanski oddelki), Jugoslovanska aka-
demija v Zagrebu, Kraljeva srbska aka-
demija v Beogradu, Bolgarska akademija v
Sofiji in Češka akademija v Pragi (III.
literarno-modroslovni oddelki).

Gospodarska kriza v Avstriji. Ruski
tisk skrbno zasleduje gospodarske raz-

mere Avstrijsko-Ogrske. Z velikim zani-
manjem kontrolira seveda škodo in kata-
strofe, ki jih je izzvala balkanska vojna.
»Petrograjske Vedomosti« so objavile
ravnokar naslednjo statistiko bankerotov
leta 1912: Koncem leta 1912 je bilo prisilje-
no ustaviti svoje delovanje 480 velikih
podjetij (s kapitalom najmanj 100.000 K)
s celim obratom 182 milijonov kron. Izmed
54 podjetij, ki so prišla v konkurz, znaša
pasiva vsakega najmanj 1 milijon kron,
kar je dokaz, da je polom zasegel tudi naj-
večja podjetja. Zanimivo je, zasledovati
progressivnost stopnjevanja teh padcev v
letu 1912. V prvih treh mesecih je bilo
47 bankerotov (pasiv 15.4 milijona kron)
v nadaljnjih treh mesecih 103 bankeroti
(35 in pol milijona kron), v nadaljnjih treh
mesecih 94 bankerotov (s pasivami 54.2
milijona kron) in poslednjih treh mesecih
214 bankerotov (pasiv za 79.4 milijona
kron). V tekstilni obrti je ostalo 350.000
delavcev brez dela. Zaprto je bilo 250
tovarnic, katerih pasiva znaša čez 80 milio-
nov kron. Ta statistika ruskega časopisja
pa gotovo ne bo popolna in vsestranska.
Kaj bi se godilo v Avstriji, ako bi bila dr-
žava sama zapletena v vojno, o tem ne
more imeti nihče pojma.

Razgled po šolskem svetu.

— Nemški dijaki proti inozemskim
dijakom. Velika skupščina berlinskih dija-
kov je protestirala proti poplavljenju
nemških univerz po dijakih iz inozemstva.
— Ženske v državnem šolskem sve-
tu. V državno šolsko deputacijo sta bili v
Bremenu izvoljeni dve učiteljici s posve-
tovalnim glasom. — Kranjski klerikalci pa
ne puste učiteljice niti v okrajne šolske
svete.

— Zatiranje Poljakov na Ruskem. V
graščini Czarnockega v Sluvkem je bila
zasačena — tajna poljska šola. Guberna-
tor je obsodil Czarnockega na denarno
globo 500 rubljev ali na trimesečno ječo,
nadučiteljico Jadvigo Kisielovno na de-
narno kazen 200 rubljev ali na en mesec
ječe in njenega pomočnika na globo 100
rubljev ali na dvajset dnevni zapor. —
V Hrošovcu sta bila obsojena na trideset-
dnevno ječo oficijal Tribuchowski in S.
Domaszewicz, ki je učil dva oficijalova
otroka poljskega branja. Oblasti so ob-
sodile, češ, da je bila to »tajna poljska
šola«. Žalostno, da brat brata tako zatira!

Češki učitelji. V več čeških okrajih
so se vršili shodi zastopnikov učiteljskih
društev. Na teh shodih so odločno prote-
stirali proti mačehovski podpori v obliki
draginske doklade in zahtevali delazmo-
žni deželni zbor, ki naj v najkrajšem času
reši vprašanje glede regulacije učiteljskih
plač.

Urad za socialno delo berlinskega
vseučiliškega dijaštva. Berlinsko nestan-
karsko vseučiliško dijaštvo si je ustano-
vilo posebno posredovalnico za socialno-
izobraževalno delo med ljudstvom. Posre-
dovalnica stoji v političnem in verskem
oziru na nevtralnem stališču.

Krakovska rudarska akademija. »Po-
litische Korrespondenz« poroča, da bo na
podlagi pogajanj med Poljskim klubom in
vlado prvi letnik rudarske akademije v
Krakovu aktiviran meseca oktobra 1914.

Odprto pismo

g. F. Ferjančiču, nadučitelju v Boljuncu*
V času od 15. grudnia 1911., do 31.
malega travna 1912 sem supiral g. Frana
Ferjančiča, tedanjega nadučitelja v Pred-
loki, ki je bil na dopustu radi bolezn. G.
Ferjančič pa se je izrazil proti neki osebi,
da sem med tem hujškal tamošnje ljudstvo
proti njemu, kar s svojo častno besedo
potrdim, da ni resnica. Sedaj pa odločno
zahtevam od g. Ferjančiča in apeliram na
njegovost, ali naj svojo trditev dokaže,
ali naj jo prekliče v »Učit. Tovarišu«.

Ang. Furlanič,
učitelj v Črnci pri Buzetu.

* Tiskano kot inserat.

Literarisches Institut Kosmos, Ge-
sellschaft m. b. H., Dunaj, III/2, Weißgär-
berstraße 44—46, z nekaterimi člani učiteljskega stanu kot svojimi odjemalci tako postopa, kakor to za imenovani institut ni priporočljivo. Priporočamo vsem, ki mor-
da že imajo s »Kosmosom« kaj zvez, naj-
večjo pozornost in previdnost, da ne pri-
dejo v sitnosti in neprilike. Več povemo o
drugi priliki!

**Zahajajte samo v lokale,
kjer imajo na razpolago
naš list!**

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 556.

Kranjsko.

Na petrazredni dekliški ljudski šoli v Ribnici
se razpisuje v stalno nameščenje učno mesto z za-
konitimi prejemki.

Prosilke, ki v kranjski javni šolski službi še
niso stalno nameščene, morajo z državno-zdravniškim
izpričevalom dokazati, da imajo popolno fizično spo-
sobnost za šolsko službo.

Pravilno opremljene prošnje naj se službenim
potom tuoradno predložijo do 15. marca 1913.

C. kr. okrajni šolski svet Kočevje,
dne 7. februarja 1913.

Št. 358.

Na štirirazredni ljudski šoli v Višnji Gori se
razpisuje s tem nadučiteljska služba v stalno na-
meščenje.

Pravilno opremljene prošnje je predložiti sem-
kaj predpisanim potom do 16. marca 1913.

Prosilci za stalno nameščenje, ki v kranjski
javni službi še niso stalno nameščeni, morajo z dr-
žavno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo
popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

C. kr. okrajni šolski svet Litiji,
dne 12. februarja 1913.

Slovensko Abecedo za ženska ročna dela

(II. pomnožena izdaja) po 20 vin. komad
priporoča

Milena Kiferle

učiteljica ženskih ročnih del v Ljubljani,
Krojaška ulica 8./II.

Snažno se oblači vsa rodovina, ki si naroči
zbirko vzorcev iz češke tkalnice

Marije Jirsové

učiteljeve soproge, v Novém Hradku p. Met.
(dobaviteljica dež. osrednje zveze učiteljskih dru-
štev v Češkem kraljestvu).

Dobiva se 2—8 m dolgih odrezkov cefira
kanafasa, flanele, platna, modrotiska itd. Zavoj 45 m
za 18 K, najlepša kvaliteta 40 m za 20 K franko,
franko, tudi polovica zavoja za 9, oziroma 10 K.

Blago je stalnobarvno in močne kakovosti.
Naročite in ostanite stalni odjemalci. Vzorci blaga
zastojni in franko.

Učiteljska tiskarna v Ljubljani,

IV

R. Z. S. O. Z.

Franciška ulica šte. 8.

priporoča

različne poštne in železniške tiskovine

za šolsko uporabo urejene po najnovejših uradnih vzorcih.

Geniki zastoj in poštne prosto.

Največja slovenska hranilnica!

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana

Prešernova ulica št. 3

Ljubljana

je imela koncem leta 1912 660 milijonov kron denarnega pro-
meta, 42 milijonov kron vlog in 1 milijon 330 tisoč kron re-
zervnega zaklada. Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4 ¹/₂ %

brez odbitka. Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo
c. kr. deželne vlade. — Hranilnica posoja na zemljišča in po-
slopja proti 5 ¹/₄ % obrestim in najmanj ¹/₄ % amortizacije. Za var-
čevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja tudi na menice in vrednostne papirje.

Ozirajte se na tvrdke, ki
objavljajo svoje oglase
v Učiteljskem Tovarišu.

Učiteljska tiskarna v Ljubljani

R. Z. S. O. Z.

Franciška ulica št. 8

priporoča sledeče mladinske spise:

A. Rapè: Mladini, I. zvezek.
Spisi Mišjačevega Julčka, I, II, III. zv.
E. Gangl: Zbrani spisi, I, II. zvezek.
J. Slapšak: Turki pred sv. Tihom.
A. Rapè: Dane.
J. Ribičič: Kraljestvo čebel.
M. Gregorič: Otroški oder. IX

Vsaka šola naj bi imela vsaj po toliko
izvodov teh najboljših mladinskih spi-
sov, kolikor ima razredov.

Geniki zastoj in poštne prosto.

AVGUST AGNOLA

Ljubljana, Dunajska cesta 13

poleg »Figovca«

priporoča svojo veliko zalogo stekla,
porcelana, petrolejnih svetilk, ogledal,
okvirov, šip itd. Tintnike za šolske
klopi, aparate za fizikalne poizkušnje.

Prevzema vsakovrstna stek arsa
dela, tudi nova šolska poslopja
na deželi itd.